

kratiske Repræsentanter, om de ikke alligevel ville anse det for hensigtsmæssigst at stemme for de Forslag, jeg har stillet, fordi disse dog i alt Fald ere et Forhandlingsgrundlag og have meget større Chance for at kunne gennemføres end det Forslag, de ærede Socialdemokrater fremkomme med.

Mine Herrer! Til Slut skal jeg kun sige, at det staa virkelig saaledes for mig, at den Arbejdsløshed, vi have, er overordentlig stor. Jeg har set paa nogle af Tallene og kan deraf se, at den er større i 1908—09, end den var i 1901—02, og i 1901 var den dog meget slem. Der gaar for meget tabt baade af moralske og fysiske Samfundsværdier ved at lade 40,000 Mennesker sulte. Man kan ganske vist sige, at Tallet er noget for højt, ifald man nærmere analyserer det, men paa en anden Maade set er det igen for lavt. Vi maa nemlig ikke glemme, at der f. Eks. indenfor Kontoriststanden i Øjeblikket er en enorm Arbejdsløshed. Det er mig meddelt, at lige for Tiden har Magasin du Nord igen opsagt 40 Mand, og selv mindre Detailhandlere have maattet opsigte en Del af deres Folk, Tallet 40,000 kan derfor maaske nok passe. Men dertil kommer, at vi have, hvad der ikke regnes med i nogen Statistik, de saakaldte *half-timers*, Folk, der arbejde den halve Tid. Saa vidt jeg skønner, er i Skotøjsfabrikationen i Øjeblikket de fleste half-timers, og i alt Fald i 1902 — jeg ved ikke, hvordan det er i Øjeblikket — arbejdede nogle af vore Porcelænsfabrikarbejdere paa halv Tid, d. v. s., at de faa den halve Løn og formentlig derved ogsaa kun halv Ernæring. Jeg tror derfor, man kan regne, at Arbejdsløsheden berører mindst mellem 30,000 og 40,000 Mand, og hvis vi regne de Detailister og Kontorister, der berøres af den samme Arbejdsløshed, fordi Kundekredsen falder bort, naa vi, naar vi regne Familierne med, op til, at henimod 200,000 Mennesker ere berørte af Arbejdsløsheden, d. v. s. henimod en Femtedel af Bybefolkningen og en Tiendedel af Landets Befolkning. Overfor saadanne Tal have vi ikke Lov til at staa med Kølighed.

Derfor maa jeg atter bede de Herrer indtrængende om at stemme for de to Forslag, der foreligge fra min Side. Det ene er, at vi give et Tilskud til Arbejdsløshedskasserne. Jeg gentager, at vi have ikke Lov hverken overfor os selv eller overfor Europa til at sige: Vi løse Problemet om Arbejdsløshedsforsikring, vi oprette nye Kasser, og i samme Øjeblik, vi

have oprettet disse Kasser, ere vi ude af Stand til at lade dem virke. Vi have haft den tekniske Ulykke, at Arbejdsløshedsforsikringskasserne komme til at virke uden at have opsamlet Reservefonds i det Øjeblik, deres Risiko er paa det højeste. Jeg mener, at vi have ikke Ret til overfor Europa — det gentager jeg — at sige, at vi løse et saa stort Problem, og saa lade det falde paa Halvvejen. Jeg beder derfor den højtærede Minister og den ærede Ordfører for Flertallet i denne Sal at tage en bedre Stilling, end de have gjort, og give mig det Løfte, at de ville forhandle med mig om denne Sag. Hvis de Herrer ville det, vil jeg selvfølgelig med Fornøjelse tage mit Forslag tilbage. Men jeg maa have et positivt Løfte om, at de Herrer virkelig ville forhandle paa den Basis, at Staten er med til at danne en Reservefond for Arbejdsløshedsforsikringskasserne.

Med Hensyn til det andet Forslag, mener jeg, at det vil være korrekt af Staten, nu, da Tiderne ere daarlige, at forcere de offentlige Arbejder. Der er mere end nok af dem i dette Øjeblik; blot de Herrer ville gøre det, saa kunne vi til Gengæld spare paa et andet Tidspunkt. Arbejdsløshedsproblemet er vel et stort og frygteligt Problem, men det er dog løseligt, alene af den Grund, at for hvert Tusind Arbejdere, det offentlige sætter i Virksomhed, ville rimeligvis andre, som købe Arbejde, sætte andre Tusinde i Virksomhed. Med andre Ord, det dobbelte Antal Arbejdere sættes i Virksomhed, hver Gang vi sætte Arbejde i Gang. Det gør, at Problemet ikke bliver slet saa farligt og indviklet, som det ser ud til.

Jeg vil altsaa bede det høje Ting om at tage Hensyn til de Ændringsforslag, jeg har stillet. Det kan ikke forsvares at have 40,000 arbejdsløse. Det er saa stort et Tal, at det maner til Alvor. Jeg mener derfor at have Lov til at bede det høje Ting om i denne Sag ikke at tage en alt for smaalig Stilling, men handle med en rund og stor Haand.

En Ting har været glædelig i den Forhandling, som vi nu have haft — efter mit Skøn maaske det eneste glædelige ved den — nemlig, at den har vist, at det danske Folketing erkender, at Arbejdsløshedsproblemet — og ikke blot den Side, der vender ud til Forsikringen, men ogsaa den Side, der vender ud til Fremskaffelsen af offentligt Arbejde — er blevet et Problem, der nu er kommet udenfor Teoretikernes Lejr og er saa stort, at det for-